

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	6		
Bijlagen:	geen		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	2 april 2013	Versie	1.0
Betreft:	Opzet Monitor Open standaardenbeleid in 2012		

In de monitor(rapportage) 2012 zal drukkelijker de vraag centraal staan wat er wèl gebeurt. De insteek is meer: "*wat is er inmiddels gerealiseerd, wat gaat goed?*"

De monitor kent vijf onderzoeksonderdelen. De eerste twee onderdelen brengen – zo veel als mogelijk is – in kaart waar open standaarden in de praktijk feitelijk al worden toegepast.

- a) halfjaarlijkse meting van gebruiks- en aansluitgegevens met behulp van webtools en registraties en metingen van derden (zoals de voor- en naschouw van CIO-office in ICCIO verband, het iNUP-dashboard en de aansluit/transactie gegevens van Logius);
- b) onderzoek van het gebruik van iNUP-voorzieningen, Basisregistraties en Shared Services en van de open standaarden die daarin (en daardoor dus door de gebruikers van de voorzieningen) worden toegepast; hierin wordt het gebruik van NUP-bouwstenen verwerkt. Deze focus past bij de doelstellingen in het Regeer Akkoord ten aanzien van Basisregistraties en Shared Services.

Daarnaast omvat de monitor – mede gezien de aandacht van de Tweede Kamer hiervoor – de volgende onderzoeksonderdelen.

- c) In hoeverre bij feitelijke aanbestedingen het 'pas toe of leg uit'-principe wordt toegepast, en om welke open standaarden daarbij wordt gevraagd. Daarbij zal speciale aandacht uitgaan naar aanbestedingen die een generiek effect hebben (zoals shared services en centrale

voorzieningen). Verder zal in de monitor voldoende nuancering in de beoordeling van aanbestedingen terug komen ('ernst van de eventuele afwijking').

Datum
2 april 2013

- d) Als aanvulling hierop, de bevindingen van de zelfrapportage in de mini-survey over de uitvoering van het open standaardenbeleid (die sowieso wordt uitgevoerd i.h.k.v. de NUP-monitoring) beknopt weergegeven.
- e) In de monitorrapportage worden verder de belangrijkste uitkomsten verwerkt van de meting van het open standaardenbeleid in het onderwijs, die ICTU uitvoert in opdracht van het ministerie van OCW.

Planning

De concept-rapportage wordt eind september opgeleverd. Tussentijds worden de resultaten van de 'gebruiks- en aansluitgegevens' en 'zelfrapportage' opgeleverd.

Bijlage: Korte beschrijving van de onderdelen van het onderzoekDatum
2 april 2013**a. Halfjaarlijkse meting van gebruiks- en aansluitgegevens**

- halfjaarlijks: in januari 2013 en juli 2013;
- aanleggen en onderhouden van bestand met overheidsdomeinnamen; met behulp van webtools deze domeinnamen checken op de standaarden DKIM, DNSSEC, IPv6, ODF en zo mogelijk PDF;
- opvragen van aansluitgegevens van voorzieningen via bijv. Logius, ICCIO en BRG (bijv. aantal SAML-authenticaties DigiD of aantal XBRL-berichten SBR);
- gebruikmaken van overige bronnen zoals SEPA-monitors (EC, DNB en BNG), Websiteregister rijksoverheid (Webrichtlijnen), en softwarecatalogus.nl (aanbodzijde);
- bij standaardisatie-organisaties en beheerders van voorzieningen die de standaarden gebruiken, mogelijkheden voor meting en/of aanleveren van gegevens inventariseren en benutten;
- rapportage: Beantwoording van de volgende vragen (voor zover mogelijk):
 - In welke mate voldoen overheden op internet aan de relevante open standaarden?
 - Hoeveel overheden zijn aangesloten op voorzienig x via open standaard y en hoe vaak wordt er informatie uitgewisseld?
 - In welke mate wordt open standaard y door softwareleveranciers ondersteund?
 - Wat zeggen andere bronnen over de mate van gebruik door overheden en door andere partijen in Nederland en daarbuiten?

b. Onderzoek van gebruik van voorzieningen en shared services

- beperkt onderzoek naar de compliance van een aantal belangrijke voorzieningen en shared services aan de relevante open standaarden;
- door hergebruik te maken van gegevens van ICCIO, BRG en Logius in kaart brengen in welke mate overheden gebruik maken van deze voorzieningen en shared services (en daarmee van open standaarden);
- de compliance van NUP-bouwstenen aan open standaarden is in 2012 al onderzocht, dit jaar combineren we die bevindingen met de actuele gegevens (uit de NUP-monitor) over het gebruik van deze bouwstenen (en daarmee van open standaarden) door overheden;
- dit onderdeel kan nog verbreed worden als BZK / ICCIO zou willen meewerken aan een uitvraag naar de toepassing van open standaarden bij de 'grote ICT-projecten' en/of informatie kunnen leveren over de toepassing van open standaarden in centrale voorzieningen en shared services;
- rapportage: welke voorzieningen en shared services worden breed gebruikt, en welke relevante open standaarden worden daarin toegepast (en dus gebruikt);
- daarnaast als 'verbeterpunten' vermelden: de open standaarden die voor de voorziening relevant zijn, maar daarin nog niet worden toegepast.

c. Onderzoek feitelijke aanbestedingen

Datum
2 april 2013

- selecteren van relevante, onderzoekbare aanbestedingen op Aanbestedingskalender.nl, daarna verzamelen van de openbare informatie;
- voor aanbestedingen van Rijksoverheid (heel 2012) en mede-overheden (eerste helft 2012);
- bepalen relevante open standaarden voor deze aanbestedingen, nagaan of daarom expliciet is gevraagd; vervolgens in kaart brengen 'leg uit' van de onderzochte overheden;
- het zou nuttig zijn als ICCIO hieraan medewerking verleent: door ontbrekende documenten aan te (helpen) leveren, en door "voorschouw"-resultaten aan te leveren;
- voldoende nuancering in de beoordeling van aanbestedingen ('ernst van de eventuele afwijking') terug laten komen;
- rapportage: insteek voor dit onderzoek is enerzijds het toetsen van de correcte uitvoering van 'pas toe of leg uit'; anderzijds geeft dit een beeld van de mate waarin de open standaarden van de lijst (vaak) relevant zijn voor aanbestedingen.

d. Bevindingen mini-survey open standaardenbeleid (NUP)

- deze mini-survey (vijf vragen) wordt sowieso i.h.k.v. de NUP-monitoring uitgevoerd en hierover wordt gerapporteerd (voortgang resultaatafspraak 20);
- rapportage: de voornaamste bevindingen worden overgenomen, met duidelijke kanttekening dat het hier gaat over 'zelf-rapportage'.

e. Bevindingen meting open standaardenbeleid onderwijs

- in dit onderzoek wordt (vooralsnog eenmalig) onderzocht in hoeverre onderwijsinstellingen het 'pas toe of leg uit'-principe hebben ingevoerd, van welke (voor de onderwijssector relevante) standaarden zij gebruik maken en van welke belangrijk voorzieningen zij gebruik maken waarin open standaarden worden toegepast;
- niet alle standaarden van de 'pas toe of leg uit'-lijst worden onderzocht, wel de meest relevante;
- rapportage: in welke mate worden in de sector onderwijs open standaarden toegepast